Vlaštofka

MÍT NÁZOR
Pohled na uprchlickou vlnu očima Jana Přibáně
ČTĚTE NA STRANĚ 2

EXPO 2015
Ohlédnutí za letošní světovou výstavou v italském Miláně
ČTĚTE NA STRANĚ 4

VZOR VZOR www.spolecnost.cz VZOR

Úvodník



Právě čtete další číslo časopisu Vlaštofka, jehož redakce pro vás znovu připravila spoustu zajímavých článků. A jestli někdo z vás není moc velký srab, tak ho určitě dočtete až do konce.
A věřím, že si taktéž uděláte vlastní názor na článek o 28. říjnu. Přesně, to je ten den, kdy vzniklo Československo. Je to už hodně dávno, ale stojí za to si to připomenout.
A když se vám náhodou nebude chtít číst, stačí se zaposlouchat do hlasů vábivých sirén.
A protože vášnivému čtenáři Vlaštofky může hodně rychle vyhládnout, tak se naše redakce postarala i o to, abyste neměli po dočtení hlad. No, kdo jiný vám věnuje takovou péči, že? Věřte, že to bude mnohem větší pochoutka, než nějaký koláč od Ládi Hrušky.

Tak příjemné počtení za celou naši redakci! (A dobrou chuť!)

autor článku:
PAVEL ŠOMAN
třída 4. V

Vábivé sirény



foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

Náš sluch zaslepila hudba. Hudba, která zastínila všechno ostatní. Bylo to, jako když vám někdo zaváže oči a říká vám: **"Jděte tudy, a pak zase tudy"**. A vy jako v omámení přijímáte a plníte všechny ty povely, až zapomenete na to, jaké to bylo předtím. Dřív, když ještě neexistovala žádná pravidla, zákony - takové jaké jsou dnes.

Ta hudba byla tak nevinná, až příliš nenápadně se vetřela do našich životů a naše smysly zahalila silnou rouškou. (Past) obelstila nás. Kam se poděly zvuky ptáčků, tvorů, šustění listí ve větru? Nic se nebojte, jsou stále tu a volají na vás. To jen vy je neslyšíte přes onen hustý závoj, jež nám nedovoluje vidět nic jiného, než co povolí náš On.

Nechali jsme se obelstít, oslepit, aniž by o tom někdo z nás věděl. Nikdo z nás si to neuvědomil. Až jsme všichni spadli a stali se součástí tohoto velkého systému. Nevědomky jsme mu propadli. **Jako líbezná píseň sirén, jež vás táhne do jisté záhuby**. Nechali jsme se zvábit, obalamutit, zhýčkat. **Ale nyní je na čase, abychom si uvědomili Pravdu a začali jednat sami za sebe**. Tak, jak tomu bylo v době předtím. V době, kdy panovala rovnováha.

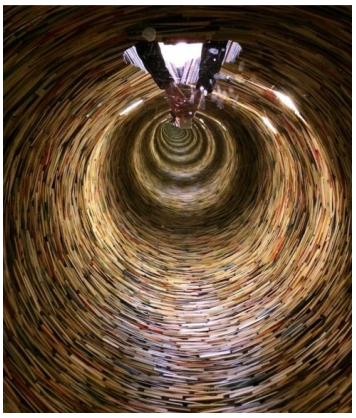


foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

Žijeme tu, zároveň však jako bychom tu nebyli. Máme vše a zároveň nemáme nic. Vidím město (ba ne, svět!) plné těl, avšak duše tu nevidím. Skomírající těla v mraveništi, každý se za něčím honí. Co je to, za čím se lidé honí? Je to opravdu to, co v nitru chtějí, nebo povinnosti (dané společností), které nám nedají spát? **Víme vůbec, co opravdu potřebujeme, co nás dělá šťastnými?** Troufám si říci, že kupříkladu sociální sítě či elektronika to opravdu nejsou - tedy co se týče mého názoru. Jistě, usnadňují nám práci, šetří náš čas, ale časem nyní marníme více, než kdy jindy. A to právě díky závislostem na věcech této doby.

autor článku:
KATARINA KADIJEVIC
třída IV.E

Špatná brigáda?

Mít špatnou brigádu je jedna z důležitých životních zkušeností. Já jsem rozdávala letáčky, nebylo to až tak hrozné, ale pro introverta ne zrovna nejlepší. A navíc byla zima...

Moje brigáda tedy spočívala v tom, že jsem 3 hodiny rozdávala letáčky v metru. Tak jsem tam přišla, našla si místečko a rozdávala. Procházela jsem různými fázemi, jako když běžíte přespolní běh či maraton nebo ráno na tramvaj. Myslíte si, že to v pohodě zvládnete, ale v polovině přichází fáze, kdy si zase myslíte, že to nezvládnete a tak dále. A jako u běhání, to bylo i u rozdávání letáčků.

Začala jsem s úsměvem a elánem, postupně jsem chřadla a ke konci už jsem přesně věděla, jak je rozdávat nejefektivněji. Teď, o měsíc později, bych si to ale klidně zopakovala - pro ty peníze, proč ne. Navíc vás rozdávání letáčků dokonce i něco naučí. Od té doby, co jsem byla sama v pozici rozdávače, si beru všechny letáčky, které mi nabídnou. A to je důležité prozření! Předám vám ještě několik mých dalších poznatků. Zjistila jsem, že na lidi zabírá, když se tváříte smutně nebo hodně vesele, jen se netvařte tak, jak se cítíte. Výběr místa, kde budete stát, je také hodně důležitý, což vás asi napadlo. Nejlepší bude, když budete stát kousek od eskalátorů, protože lidé pospíchají a neřeší, co jim dáváte. Neřešte, komu letáčky rozdáváte, kdyby to byla moje firma, nebo kdyby jich bylo třeba 20, tak bych přemýšlela nad cílovou skupinou, ale když vás v tašce tíží 600 letáčků, bude lepší je rozdávat všem, i dětem, které vás zatahají za kabát, že chtějí ty barevné papírky. Hlavně se snažte nestát pod hodinami, protože se na ně budete pořád dívat a čas bude plynout několikanásobně pomaleji, skoro jako ve škole. Připravte se, že metro je hodně frekventované, takže je možné, že potkáte někoho, koho znáte, já tjsem třeba viděla 6 lidí ze základky, a to je dost.

A jelikož je můj čas drahý (a co teprve rady!), tak by to bylo vše. Do dalšího článku si zkuste nějakou na nic brigádu a budete empatičtější.



autor článku:
EMA BARTALSKÁ
třída 3.M

Mít názor

„Tak co nám dnes píší internetové noviny? Zase uprchlíci! Co na to asi říkají ostatní? Hle, právě v tomto komentáři jako by mi pán mluvil z duše! Ale tohle... Co to tu ta Žofie píše?! To snad není možné, jak jsou ti lidé b*, to nenechám jen tak - vložit komentář.“**

Svoboda slova je jedním z největších výdobytků demokracie. Ne nadarmo je proto často ukazatelem míry svobody v zemi. A jak jinak tohoto svého práva využívat, než veřejným vyjadřováním svých názorů. A to třeba proti krokům vlády nebo postojům prezidenta. Přičemž možností se naskýtá mnoho. Vyjadřováním svých názorů v diskuzích pod články zpravodajských serverů či na sociálních sítích počínaje a účastí na demonstracích konče. Obou těchto variant je v poslední době často využíváno zejména ve spojitosti s uprchlickou krizí.

Lidé se velmi otevírají, a tak jsou na demonstracích k vidění šibenice či slyšet nacionalistická hesla typu: „Čechy Čechům“. Panické výlevy bez kapky racionality se pak nevyhýbají ani internetovým diskusím. Ty jsou tak často plné nenávistných komentářů. Kromě zpravodajských serverů pak mnohým jako hlásná trouba slouží sociální sítě Twitter či Facebook.

Právě Facebook použil k vyjádření svého názoru i dnes už bývalý funkcionář KDU-ČSL Daniel Kalenda. Nenávistný komentář, který vložil pod článek o tragické smrti uprchlíků v nákladním voze na rakouské dálnici, ho stál členství ve straně. Kalenda se vyjádřil mimo jiné i takto: "... Bože, 71 mrtvejch na dálnici v Rakousku... A máme brečet? Prej jim došel vzduch hned, co se zavřely dveře. A co má bejt? Tak nemaj bejt blbý a nemaj do toho kamionu lízt. ... Já netruchlím, není jich mi líto... Vůbec! Je to lůza, špína a živel, co sem nepatří. A kdo jim pomáhá, tak ať si je vezme zadarmo domů ... Já tuhle zemi ani Evropu zčernat nenechám! ... Ne, pro ty oběti netruchlím, pro tohle fakt mý srdce nekrvácí. Mnohem víc mě zasáhne, když vrcholová sportovkyně utrpí fatální úraz při tréninku ... to je lidská tragédie, toho lituji. ... Ale pro těch 71 mrtvých neuroním slzu. ..." Ještě jednou - takto se vyjadřoval člověk, který se hlásil ke křesťanským a lidským hodnotám KDU-ČSL. Na druhou stranu, Kalenda se ihned omluvil a za svůj čin si nese odpovědnost tím, že klub KDU-ČSL opouští. Dle europoslance za ANO Pavla Telička je však Kalenda „... zralý na vyšetřování. Ne lékařské, ale policejní.“

Odsoudit chování člověka, který je vlastně politik, je jednoduché. Ostatně je na něj daleko více vidět a ve své funkci je za svá prohlášení zodpovědnější než "běžní" lidé. A to je právě ten problém. Běžní občané situace často komentují i horšími slovy, než jsou ta, jež použil Kalenda. Ba co víc, na rozdíl od něj, je jen velmi malá část z nich tlačena k tomu, aby svůj komentář kvůli vulgaritě smazala. Případně se i omluvila. Obojí z toho totiž Kalenda udělal. Nabízí se otázka, zda-li by podobné diskusní možnosti neměly být raději zrušeny.

Nezáleží na tom, do jakého tábora patříme. Jestli do tábora tzv. „sluníčkářů“, kteří se k otázce běženců staví někdy až se slepou vstřícností, nebo přísných odpůrců uprchlíků, které naopak charakterizuje slepá nenávist k imigrantům. Ať už máme na situaci jakýkoliv názor, neměli bychom o uprchlících přestat přemýšlet jako o lidech. Ano, nebezpečí terorismu je (nejen) v Evropě asi největší v historii. Je důležité, abychom byli opatrní, ale naprosto není možné obracet se zády ke stovkám tisíců lidí, kteří právě před terorismem utíkají. Pokud je zklameme i my, „civilizovaná“ a relativně bezpečná společnost, co jiného většině uprchlíků zbyde? Vyženeme je zpět do rozvrácené vlasti, tam buď zemřou, nebo se radikalizují a své zklamání si pak na Evropanech mohou vybít.

Situace vůbec není jednoduchá. O to důležitější je o problému diskutovat racionálně a s chladnou hlavou tak, abychom našli řešení. Skrze nadávky a nenávist však cesta jistě nevede.

autor článku:
JAN PŘIBÁŇ
třída 4.V

28. říjen - vznik samostatného Československa



foto: Zdroj - fotobanka Profimedia

28. října si připomínáme vznik samostaného československého státu, na jehož tradici se většina státníku snaží navázat. Tzv. "První republika" je označení pro tento stát od roku 1918 ro roku 1938.

Pár faktů z historie. Národnostní otázka Čechů a jejich pozice v Rakousku-Uhersku byla dlouhou dobu velice žhavým tématem. S vypuknutím první světové války (28. červenec 1914) se tato otázka dostala na druhou kolej. Toto vedlo některé české politiky, kteří země Koruny české zastupovali v Říském sněmu, k upřednostnění požadavku na samostatnost. Postavili se tak proti císaři Karlu I., který dekretem z roku 1916 ustanovoval federalizování habsburské monarchie. Ovšem po represích se většina domácích politiků stáhla do ústraní. Exiloví politici nikoliv. Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik a Edvard Beneš prosazovali u mocností Dohody vznik samostatného státu Čechů a Slováků.

V průběhu roku 1916 sestavili pozdější Československou národní radu, která se stala hlavním orgánem protirakouského odboje. Silnou podporu nalezli u československých legionářů. V lednu 1918 byla v českých zemích vydána tzv. Tříkrálová deklarace. Touto deklarací byl zahájen společný postup za osamostatnění doma i v zahraničí. Deklarace požadovala autonomii pro Čechy a Slováky a jejich spojení v jeden státní celek v rámci Rakousko-Uherska.

Jedním ze zásadních problémů se zabývala zemská hospodářská rada pod vedením Antonína Švehly. Snažili se udržet doma co nejvíce potravin, a proto zrušili zásobování rakouských vojsk. V reakci na toto byla 14. října 1918 vyhlášena generální stávka a v Písku byl rozšířen leták vyhlašující vznik republiky. Vyhlášení bylo násilně odloženo a do města byla umístěna jednotka uherských vojáků. 28. října 1918 v ranních hodinách převzali Antonín Švehla a František Soukup jménem Národního výboru Obilný ústav, čímž zabránili odvozu obilí na frontu. Na večer vydal Národní výbor první zákon o zřízení samostatného státu.

Co by kdyby...?
Jak by to vypadalo, kdybychom přijali nabídku Karla I., zůstali v monarchii a vytvořili z Rakouska-Uherska silnou federální monarchii na Dunaji? Vídeň by byla nejen hlavním městem monarchie, zároveň i kulturní centrum. Žila by zde většina českých populárních umělců. Jednalo by se i o nějvětší české město.

V roce 1911 měla Vídeň na 300 000 obyvatel, kteří se považovali za Čechy a Moravany. Praha, ač by patřila na seznam UNESCO, by byla periferií a industriálním městem. Češi by byli doma jak v Alpách, tak i v Terstu nebo Dubrovníku. Kariéru by bylo možné dělat ve státních službách, u vojenského námořnictva v Terstu, u soudu ve Lvově, či na minesterstvech ve Vídni. Občané říše jsou hrdí na ekonomicky nejúspěšnější evroskou zemi, jakou se Rakousko-Uhersko stalo - má vyšší HDP než Francie či Německo.

autor článku:
PAVEL PETRIC

KULINÁŘSKÉ OKÉNKO- Vanilkovo-kakaový tvarožník

Zbožňuji tvaroh! Každý koláč, ve kterém je, se okamžitě stává mým favoritem. A myslím, že nejsem sama, protože báječně vlahým koláčem s chutí kakaa a vůní vanilky jen tak někdo nepohrdne... Zkuste ho udělat jako víkendové překvapení pro vaše blízké či přátele nebo jako skvělé pohoštění pro návštěvu. A když na něj dostanete chuť v polovině týdne, udělejte si ho pro sebe. Zvedne vám náladu!

TĚSTO:
•1 vejce
•1/2 hrnku cukru-vanilkový+krupicový
•2 lžíce holandského kakaa
•2 hrnky hladké mouky
•1 prášek do pečiva
•1/2 hrnku oleje
•100 ml mléka
•3/4 lžičky vanilkového aroma

NÁPLŇ:
•250g měkkého tvarohu-1/2 sáčku vanikového pudinku
•2 lžíce krupicového cukru
•1 lžíce medu
•cca 100 ml mléka
•1/2 lžičky vanilkového aroma

POSTUP:
Vejce utřeme s cukry, přidáme kakao, mouku s práškem do pečiva, olej, mléko a nakonec vanilkové aroma. Důkladně promícháme.
Asi 2/3 těsta nalijeme do formy vystlané pečicím papírem. Zbytek si necháme.

Tvaroh dáme do misky, přidáme cukr, med a dobře spojíme. Přilijeme mléko a pudinkový prášek. Vše opatrně smícháme a poté do směsi přidáme vanilkové aroma. Náplň má tekutější konzistenci, ale nebojte se, je to tak správně.Nalijte ji na těsto a zbylou 1/3 těsta koláč ozdobte dle svojí fantazie.

Tvarožník pečeme v troubě předehřáté na 190 stupňů asi 35 minut. Zda je koláč hotový, kontrolujeme špejlí.



Díky tvarohu je koláč krásně vláčný. Nejlépe chutná vychlazený.

autor článku:
JOHANA VENDLOVÁ
třída 3.M



Jsi srab, nezvládla bys to.

Vše začalo větou: "Jsi srab, nezvládla bys to." Na konci naší ulice stál obrovský opuštěný zámeček. Byl postavený někdy na konci 19. století jako letní sídlo pro jinak vytíženou rodinu. Patřil Marii a Johnovi Cambelovým, kteří o něj velice pečovali do té doby, než je stihla strašlivá tragédie.



foto: Adéla Voldrábová

Odehrála se v jejich domě. Traduje se, že při šermířském souboji prý nejstarší syn Herbert bodl svého mladšího, tehdy jen třináctiletého, bratra Florentina do hrudníku. Nikdo doopravdy neví, jak to bylo, každopádně Florentin byl údajně na místě mrtev a Herberta rodiče zapověděli. Manželé Cambelovi nechali veškerý svůj majetek spolu se vzpomínkami v zámku a odstěhovali se navždy pryč. Od té doby stavba chátrala.
S kamarády jsme mockrát obdivovali zachovalé místnosti či honosný nábytek a prohlíželi si staré fotografie rodiny Cambelů. Jedna z nich, na které jsou oba bratři připravující se k šermu, nás vždy uvedla do rozpaků. Zámeček měl tři patra. Nikdy jsme nebyli dál než ve druhém. Ve třetím se TO totiž stalo. Nikdo se tam neodvážil. Až jednoho dne jsem se k tomu rozhodla já (vlastně to za mně rozhodli kamarádi).

Byl 31. říjen a všude se slavil Halloween. Chodili jsme s kamarády po městě a najednou jsme stáli před zámečkem. "Co se jít podívat do třetího patra?" vykřikl kamarád. "Co třeba ty? Půjdeš tam?" Neměla jsem chuť, a tak jsem prostě řekla, že ne. A hned na to padla ta věta. "Jsi srab, nezvládla bys to." A já věděla, že to musím udělat. V tu chvíli jsem si také uvědomila, jaké klišé to je. Halloween, temná noc, opuštěný chátrající dům a smrt!

Beze slova jsem překročila polorozpadlý plot k onomu domu a snažila jsem se při tom, aby ostatní nepoznali, co se ve mně děje. Cítila jsem strach, měla jsem husí kůži po celém těle a srdce mi bušilo tak, že mi málem vyskočilo z hrudi. Navenek ale nebylo nic znát - mé herecké schopnosti nezkalmaly. Pomalu jsem vstoupila dovnitř. Všude byla tma a hrobové ticho. Při dalším kroku se pode mnou prohnula podlaha a ozvalo se slabé zavrzání. Šla jsem dál, minula dveře do zařízeného obývacího pokoje a zamrazilo mě, když jsem na stěně uviděla portrét rodiny Cambelových včetně obou bratrů. Honem jsem obrátila oči jinam a pokračovala v cestě.
Schody do druhého patra nevydaly jediný zvuk, spěšně jsem je vyběhla a stanula před schody vedoucími do parta třetího. Už jsem byla blízko, možná až příliš blízko. Začala jsem stoupat vzhůru. Tyto schody naopak dávaly velmi najevo svůj věk. Vrzaly a prohýbaly se, ale mě už nemohly odradit.

V jedné chvíli jsem ještě rozhodně kráčela nahoru, v další se ozvala ohlušující rána a já ztratila vědomí.
Když jsem se probrala, zjistila jsem, že ležím venku před zámečkem. Kolem mě klečeli moji přátelé a na jejich tvářích byla vidět úleva.

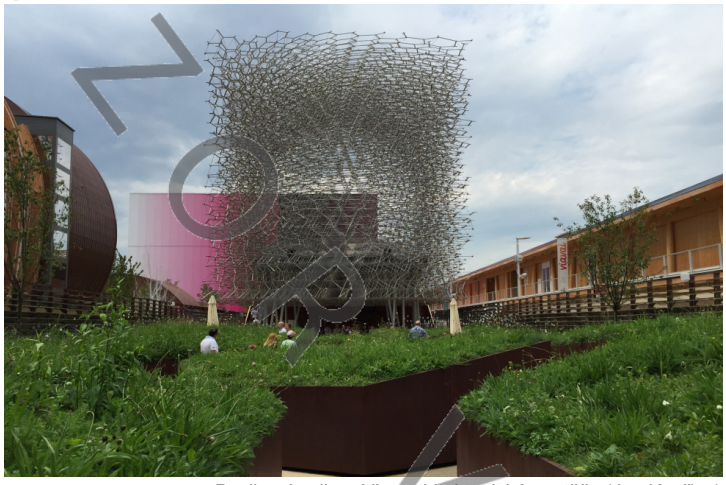
Duchové možná existují, mě ale ten den zradily obyčejné přírodní zákony a staré polorozpadlé schody.

autor článku:
BARBORA SEDLÁKOVÁ



autor článku:
ADÉLA VOLDRÁBOVÁ

VZOR www.schoolpress.sk



Pavilon Anglie, vítěz architektonické soutěže (Jan Kopřiva)



Český pavilon (Jan Kopřiva)



Fronta do pavilonu Spojených arabských emirátů (Jan Kopřiva)



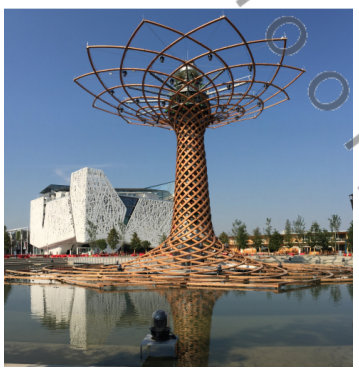
Pavioln čínské společnosti Vanke navržený D. Liebeskindem (Jan Kopřiva)

EXPO

31. října skončila v italském Milánu světová výstava Expo. Bylo na ní k vidění několik architektonických skvostů od světoznámých architektů. A úspěšná byla i pro Českou republiku, která získala bronzovou medaili za architekturu.

Letošní Expo bylo mimořádně úspěšné - navštívilo ho 21,5 miliónu lidí a já měl to štěstí, že jsem mohl být mezi nimi. Tématem letošního Expa bylo "Feeding the Planet, Energy for Life". A v tomto duchu byly většinou pojaty interiéry jednotlivých pavilonů.

Český pavilon, který stál na začátku celého areálu, návštěvníka zaujal na první pohled. Mimo jiné díky bazénu, ve kterém byla umístěna plastika Lukáše Rittsteina pojmenovaná Hydal. Barevný blyštivý objekt připomíná z jedné strany ptáka a z druhé automobil - proto se jí lidově začalo říkat "autopták". I exteriér pavilonu byl zajímavý - přesněji řečeno byl třetí nejzajímavější na celém Expu.



Strom života, v pozadí italský pavilon (Jan Kopřiva)

Montovaná stavba z recyklovatelných modulů, kterou navrhlo studio Chybik a Krystof, byla v celkovém hodnocení na závěr výstavy oceněna bronzovou příčkou za architekturu.
U většiny pavilonů se táhla dlouhá fronta na jeho prohlídku. Pavilon České republiky byl ale jednou z výjimek. Jedním z důvodů, proč tomu tak bylo, je fakt, že byl o hodně zajímavější jeho exteriér než interiér. Mně osobně interiér českého pavilonu vyloženě zklamal - nebylo tam nic, co by návštěvníka nějak výrazně zaujalo. Zvláštní byla i restaurace na střeše. Měla se tam podávat typická česká kuchyně, ale většinu jídel, které byly na jídelním lístku, jsem viděl poprvé v životě. Velmi zarážející byly také ceny, které byly i na italské poměry hodně vysoké. Například jedna čtvrtka kachny s kroupovou kaší vyšla na 30 Euro, což je v přepočtu zhruba 800 korun.

Zajímavých pavilonů bylo na Expu nespočet, ale pokud bych měl vybrat ty z mého pohledu nejatraktivnější, tak by to byl pavilon Anglie, Brazílie, Itálie, Japonska a Spojených arabských emirátů. Jedním z největších lákadel byl takzvaný Strom života, který se stal hlavní dominantou celého Expa.39 metrů vysoká ocelovo-dřevěná fontána s korunou ještě o 10 metrů širší z dílny belgických ACT lighting design ve spolupráci s K.Vermeulenem oslňovala každou půlhodinu návštěvníky světelnou a hudební show. Její tvůrci se nechali inspirovat Michelangelovými dlaždicemi na náměstí Piazza del Campidoglio v Římě. Symbol vzniku života tak zároveň poukazuje na rozkvět Itálie v období renesance.

Pozoruhodné je, jak pavilony reflektují různé aspekty svých zemí. Asi nejlépe patrné to bylo při porovnání pavilonů USA a Kazachstánu. Zatímco Američané ho měli celý průchozí, bez jakýchkoliv front, před kazašským pavilonem se táhla dlouhá organizovaná fronta,dovnitř pouštěli po skupinkách a jen s průvodcem. V americkém vládla pohoda a personál, včetně ochranky, byl neustále dobře naladěný a usměvavý. Přes celou střechu zámořského pavilonu byla obrovská terasa s barem a nahlas tam hrály hity tamních kapel. Oproti tomu v kazašském pavilonu to byla naprosto přesně a přísně připravená tour, kde bylo zřejmé,že chyby a jakékoli odchylky od programu jsou naprosto nepřípustné. Když se lidé usadili na připravené židle, začalo ,,představení". Kazašská umělkyně malující do písku výjevy z kazašské historie, předvedení výdobytků kazašského hospodářství a vše vrchnilo špičkově zpracovaným 4D průletem nad kazašskou metropolí Astanou. Právě tam se za dva roky bude konat další Expo.

autor článku:
JAN KOPŘIVA

Jiný pohled na lom Velká Amerika



foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

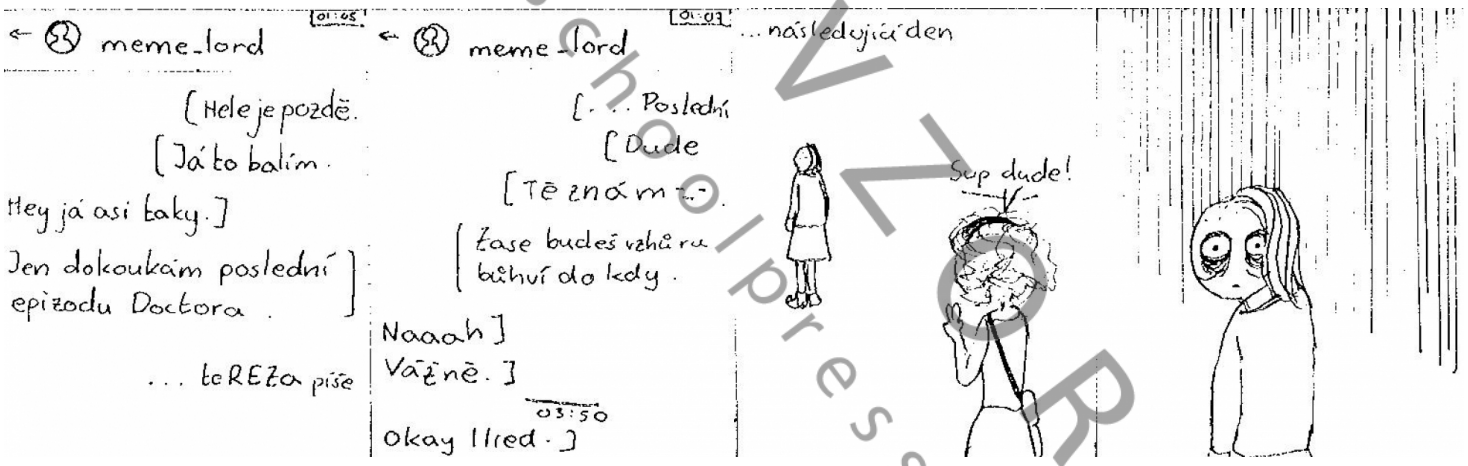
Nádherné západy slunce štětcem vymalovaného firmamentu, neskutečné kompozice barev všeho živoucího nyní neznají hranic. Obzvlátě pak na tomto místě, které je již samo o sobě zajímavé. Neustále vídám fotografie Velké Ameriky zobrazující stále to samé. Pořád ten stejný pohled. Já se ale pokusila zaměřit na maličkosti, ze kterých se tato oblast skládá.

Noční Vídeň



foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

Komiks



ilustrace: Lucie Hošková, třída 3.D

VZOR VZOR VZOR www.schoolpressclub.com